

Recensie: Peter Vermeulen

Florien Vaessen: **‘Op de bank’** Hoe ik ziek werd van mijn werk. Net als een miljoen andere Nederlanders. Uitgeverij Balans, 2015. ISBN: 978-94-600-3142-7 (Burnout/Systeemdwang/Stigmatisering/Evenwicht/ ED) Zie ook <http://www.florienvaessen.nl> en <https://www.uitgeverijbalans.nl/>

Soort boek/ziekte/stijl:

Autobiografisch verhaal over een burn-out. Aantal pgs: 151.

Over de auteur:

Florien Vaessen (50) werkte in diverse managementfuncties op het hoofdkantoor van ABN AMRO. Nu werkt zij als zelfstandig adviseur op het gebied van strategische marketing en communicatie. Zie ook: <http://www.florienvaessen.nl/profiel-florien-vaessen/> en <https://www.linkedin.com/in/florienvaessen>

Beschrijving:

Als leidinggevende bij ABN AMRO wordt Florian vrij plotseling overvallen door een burn-out. Dat komt hard aan, temeer omdat ze op haar omgeving altijd een energieke indruk maakt en plots tot niets meer in staat blijkt.

In deel 1 beschrijft ze het moment dat ze omvalt met daarop volgend een periode van rust en acceptatie. Is ze overspannen of is het de ziekte van Pfeiffer die mogelijk is veroorzaakt door chronische stress? Hoe het ook zij, de accu van Florian is helemaal leeg. Ze vraagt zich af hoe het zover is gekomen. Zou het misschien aan haar baan liggen?

In deel 2 vertelt ze over het werk op de bank. De lezer krijgt een goed beeld van hoe het er aan toe gaat op de ‘corporate apenrots’ van ABN AMRO. Over stress, salarisschaal, hiërarchie, leiderschap en vooral het werkt tempo dat, toen ze bij de bank begon, een stuk lager was. Is haar werkomgeving ziekmakend geworden? Onvermijdelijk is dan de vraag of je na een herstelperiode gewoon weer teruggaat naar dat wat je ziek maakte.

In deel 3 is ze inderdaad weer terug bij de bank, maar het wordt lastig om na een langzame start haar oude functie weer op te pakken. Het vertrouwen is er niet meer. Wat dan? Ze begint zich intussen wel af te vragen: ‘Wat wil ik?’ en dat wordt langzaam steeds duidelijker. Door haar bijdrage aan een *corporate-identity*-project binnen de bank krijgt ze een betere kijk op wat ze met haar toekomst wil. Met dat inzicht kan ze op een gegeven moment haar werkgever vaarwel te zeggen. Ze kiest definitief voor zichzelf.

Wat viel op:

Een glashelder en bijzonder prettig geschreven ervaringsverhaal met onder meer scherpe observaties van situaties op de werkvloer. Haar relaas moet haast wel exemplarisch zijn voor wat er in ontelbare bedrijven plaatsvindt. Het is de ervaring van een enthousiast mens dat langzaam maar zeker wegraakt van zichzelf in een omgeving die te onpersoonlijk is geworden. Probeer in onze hedendaagse maatschappij ook maar eens ‘dicht bij jezelf blijven’. Als we Florian mogen geloven moet je op de werkvloer en tijdens vergaderingen, oh pardon *meetings*, van een bedrijf als ABN AMRO rekening houden met van alles en iedereen. Elke vorm van creativiteit wordt op zo’n manier gesmoord en de angst om fouten te maken gaat overheersen. Bij steeds meer mensen, waaronder Florian levert dat stress of een burn-out op.

Ze maakt duidelijk hoe groot het taboe hierop is, terwijl psychisch verzuim notabene sneller schijnt te stijgen dan het reguliere ziekteverzuim. Haar stelling is dat degenen die een burn-out krijgen in feite een waarschuwing afgeven voor een ongezonde werkomgeving.

Niet iedereen neemt zo’n stap als de auteur heeft gedaan door zich als zelfstandige te vestigen. Mogelijk kan ze anderen inspireren met haar verhaal.

Kunnen bedrijven hier iets van kunnen leren? Ja, maar een cultuurverandering binnen een bedrijf is net zoiets als het besturen van de Titanic – log en traag. Een beetje meer zorg voor

elkaar op de werkvloer zou al heel wat uitval, zoals in het geval van Florian, kunnen voorkomen.

Citaten:

pg 53: 'Ik was me er pijnlijk van bewust dat ik in elk geval voor sommige mensen, zelfs in mijn directe omgeving, nu een smetje had. Als een bordje waar een scherf af is: je kunt het nog zo mooi lijmen, maar het wordt nooit meer zoals het was. En om de analogie nog even door te trekken: het zal ook nooit meer hetzelfde waard zijn als toen het nog heel was.'

pg 94: 'Het leek soms wel of woorden belangrijker waren geworden dan daden. Hoe minder het lukte om datgene te realiseren wat we wilden, hoe mooier de namen die we ervoor bedachten. Het werd al gauw iets van state of the art if best in class. In het Engels klonk het ook meteen een stuk lekkerder. We wilden graag goed zijn, we wilden de beste zijn, en competitie zat nu eenmaal in de cultuur van het bedrijf.'

pg 201: 'Ongelofelijk hoe ik in het stramien van de bank ben gaan denken en mijn loopbaanstappen zich hebben voltrokken op basis van reorganisaties, managementprogramma's en logische volgende stappen vanuit het bedrijf bezien. Goede en eervolle stappen vaak, daar niet van, waarmee ik een prachtige cv heb opgebouwd, maar ze zijn – in elk geval de laatste jaren – niet gebaseerd op keuzes van het hart.'

Recensies/Extra

<http://www.parool.nl/amsterdam/florien-vaessen-ik-walste-ook-over-zieke-collega-s-heen~a4378089/>

Bol.com (Petra03): 'Elk werkend mens zou dit boek een keer moeten lezen. Het helpt om met afstand te kijken naar het systeem waarin we dagelijks functioneren en het belang om hiernaar kritisch te blijven kijken. Het ergste wat ons kan overkomen is dat we 's morgens onze persoonlijkheid aan de kapstok hangen om mee te kunnen blijven doen in een organisatie. Vaessen analyseert de mechanismen die je hiertoe kunnen aanzetten op een prachtige manier.'